

İskeletsel Sınıf III Maloklüzyona Sahip Hastalarda Ortognatik Cerrahinin Hasta Memnuniyeti ve Yaşam Kalitesine Etkileri

Elif Ünver¹, Taha Pergel²

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, İstanbul, Türkiye

²Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Amaç: Ortognatik cerrahi, iskeletsel çene bozukluklarını düzeltmek, fonksiyonel ve estetik iyileşme sağlamak için uygulanan bir cerrahi işlemdir. Hasta memnuniyeti, cerrahinin başarısını belirleyen temel faktörlerden biridir ve bireyin beklentilerine ve psikolojik durumuna bağlıdır. Çalışmanın amacı, iskeletsel Sınıf III maloklüzyona sahip hastalarda ortognatik cerrahinin hasta memnuniyeti ve yaşam kalitesine etkilerinin Ortognatik Yaşam Kalitesi Anketi (Orthognathic Quality of Life Questionnaire, OQLQ) ile değerlendirilmesidir.

Yöntem: Bezmialem Vakıf Üniversitesi'nde ortognatik cerrahi geçirmiş ve ameliyat sonrası en az 6 ay geçmiş 60 hasta çalışmaya dahil edilmiştir. Cerrahi sonrası yaşam kalitesi ve memnuniyet düzeylerini değerlendirmek için OQLQ kullanılmıştır. Anket, operasyon sonrası fonksiyonel değişiklikler, psikososyal etkiler, ağrı ve estetik kaygılar olmak üzere dört temel faktörü ele almaktadır. Veriler istatistiksel analizlerle incelenmiştir.

Bulgular: Sınıf III hastalarında, yaş ile sosyal yönler (Spearman's rho = -0.451, p = 0.016) ve yüz estetiği (Spearman's rho = -0.381, p = 0.046) arasında negatif korelasyon bulunmuş olup, bu durum yaş arttıkça memnuniyetin arttığını göstermektedir. Kadın ve erkek hastalar arasında genel skorlar açısından anlamlı fark bulunmamıştır. Ancak, oral fonksiyon alanında fark gözlemlenmiştir ve bunun biyolojik, psikolojik ve metodolojik faktörlere bağlı olabileceği düşünülmektedir. Kadınların çiğneme kas kütlelerinin daha düşük olması ve fonksiyonel değişimlere karşı daha hassas olması, daha yüksek skorlar almalarına neden olabilir. Ayrıca, öz değerlendirme eğilimleri ve psikolojik farklılıklar da bu duruma katkı sağlayabilir. OQLQ'nun öznel bir değerlendirme aracı olduğu göz önüne alındığında, kadınlar fonksiyonel değişimleri daha fazla önemseyebilir ve yanıtları etkilenebilir. Postoperatif oral fonksiyonla ilişkili cinsiyet farklarını anlamak için daha büyük ve dengeli örneklem gruplarıyla çalışmalara ihtiyaç vardır.

Sonuç: İskeletsel Sınıf III maloklüzyona sahip hastalarda ortognatik cerrahi, fonksiyonel ve estetik açıdan hasta memnuniyetini ve yaşam kalitesini artırmaktadır. Hastaların çoğunluğu operasyon sonuçlarından memnun olup, fiziksel ve psikososyal anlamda olumlu değişimler bildirmiştir.

Anahtar kelimeler: Ortognatik cerrahi, yaşam kalitesi, sınıf III iskeletsel maloklüzyon